

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za lokalne interese.

God. XI.

U Samoboru, 15. veljače 1916.

Br. 4.

Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — PRETPLATA na pol godine za 4-krak K 250, vanjske K 3, a isposredstvo K 5.

Uprava i redakcija nalazi se
TRG LEOPOLDA SALVATORA br. 3
(tikara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglašavanje, knji se više puta uvjetuje, daje se malom popust. Nakopisi se ne vraćaju.

e vatrogasno društvo.

Kako doznajemo, poslalo je vodstvo našeg vatrogasnog društva molbu na općinu da se sa strane iste pozovu svi mladići od 16—18 godina, da stupe u društvo, jer je društvo ostalo bez članova. Dok ovo pišemo nije još uslijedio poziv, nu držimo, da će se to čim prije učiniti, jer to zahtijeva prijeka nužda.

Ako su sva ostala društva isti tako ostala bez članova, to za našu javnost ne mijenja ništa na stvari, i mi možemo biti posve ravnodušni jer znademo, da su članovi morali otići i zato javnost ne će ništa trpiti ako „Jeka“, „Veterani“ ili „Napredak“ ima 10 članova više ili manje. Druga je stvar sa našim vatrogasnim društvom, koje ima daleko veću i opasniju dužnost i zadaću no ostala društva. Danas stoji to društvo sa veoma lijepim spremištem i spravama nu bez članova koji bi u slučaju koje nesreće mogli raditi i boriti se proti teškoj nesreći vatre. Više puta čuo se poklik: „ta mi smo svi vatrogasci ako nevolja dodje i zato ne trebamo stupiti u društvo!“ To je lijepo rečeno, ali je teže izvršeno. Vidili smo već češće rad našeg zaslužnog društva i koji je to dobro promatrao, mogao je odmah vidjeti da tako dobro i spremno može raditi samo onaj, koji je u istinu pravi član i koji je polazio vježbe i koji je kod toga naučio ono, što jedan vatrogasac mora da zna. Svaki, koji nije vatrogasac čini kod vatre mnogo više štete nego koristi, jer ne može spasiti da usidri svoj mir i da radi ono što bi morao, već radi baš protivno, a to je samo sa korist harajućeg elementa.

Snijeg.

Ipak nije točno. Nastupila je snježna veljača. Snijeg, bijelo, bijelo je nebo, zemlja i zamrznute vode. A one staklene pahulje, tako nježne, da ih svaki dah uništi, besprijek su, jake, preobrazuju krajinu. I još uvijek pada i pada. A naš ljepi kraj, stavljen kao ljetovalište, možda je još divniji a više ove bijeline.

Jer snijeg to, sa ove druge strane (nar. gospodstva, sport itd.), važan i kao estetski faktor. Pomislite — bi li bilo isto naše doživljavanje, sav naš nasor o svijetu, da je snijeg — recimo — crn? Pa si pogledajte naše nišne u bijeloj ljetini, a ljetni mediteranski sjaj i jantarni blistavi plonovi u odujnu crnu. Dvije su naša viditelja u ovoj svijetloj jantarni. Zamislite si snježnu ljenu, ljetu i snježnu, kao hladnu i trpavu ljenu, pa ljetna ljena, što vruć i grana i pojačavaju gornju ljenu. Pogledajte si koju snježnu sliku Nasa Sena-Raja ili Kovačevića vruć sa snježnom savskom rukavu. Činje ljenu Ograna, sjajna naša ljena. I ljena — gledajte snijeg oči od snježne, snježne ga u snježnom sjajnu, i ako će vam taj snježni snježni

Običao oni, koji nisu vatrogasci, a dođu k vatri, to imaju zao običaj, da stanu vikati i dijeliti zapovijedi koje običao ne valja ništa i kada bi se to radilo postiglo bi se protivno. Vatrogasac mora biti u prvom redu poslušna i izvježban a tek onda može dati prava koristi kod harajuće vatre. Danas je naše društvo ostalo bez članova, a naša je dužnost, da popunimo redove i da nas nesreća ne zatekne nepripravne. Svatko se boji nesreće, a ako ista dodje onda je uvijek prvi poklik: „gdje su vatrogasci!“ Danas bi bačava vikali i svali, jer je društvo ostalo bez članova, a šprave ne mogu same raditi, bez ruku vatrogasaca.

U tom plemenitom i humanitarnom društvu ne smije se poznavati ni mržnja ni neprijateljstvo, već moramo biti svi složni, jer svi branimo samo svoje vlastito dobro i sebe samoga.

Mi ovo i sa svoje strani pozivamo građanstvo i to ne samo one mladije od 16 do 18 godina, nego i starije, kao i sve one, koji su već jednom bili u tom društvu, da stupimo složno u redove vatrogasaca, jer to zahtijevaju naši interesi, da u nevolji pomožemo jedan drugome.

Gradjani! Dužnost nas zove, da se okupimo, dužnost nas zove da se branimo, dužnost nas zove da jedan drugome u nevolji budemo najbolji prijatelji!

Pohrtno svi do gosp. Antuna Filipca i upisajmo svoja imena u listu vatrogasaca, jer nas zove nevolja, koja bi nam mogla učiniti mnogo zla. — U to ime;

„Pomozi Bogi“

jest, kako ih ima toliko, što jedva preživljaju zimu. Pa čete se kraj toga spominjati junaštvo što seba sa ratovima —

A u estetskom djelovanju snijega osobito je važna njegova arhitektonska funkcija. On pobijeljuje neprijateljske boje tamnih krovova naglašuje do stizovitosti svaku izbočenost krovova i od običnih stropa, ograda, zidova pravi bijele dekorativne slike. Po svu stvarnost — i u slikarstvu i arhitektonskom pogledu — razlikuju krovove i kuće, što ne spadaju zajedno, sa bijelom obojenju, upravo u harmoničnu cjelinu, grupu u slikarstvu arhitektonskih skupova. Mnogo se utiče i skupina snijega, bez već umjetničke privlačivosti u drugo doba, ljetna u snijegu postaje zanimljiva. Most u Tiju u Rimborgovu slicu čuvam se preobrazuje, a nepotpuna samoborska „Venerija“ postaje — ako već budemo iznenađeni u valnim — a snijegu pravi Amsterdam. Pa ako je snježna snježna snježna, to je to pogotovo istina savršena arhitekture.

Osobito se još mora istaknuti naša ljena crkva. Ona je naša savršena građevina, i sa snježno opušteno počinje i čvrsto zadovoljava dva oprečna zahtjeva. Jedni traže, da crkva bude osamljena, tam-

Prevoz palog junaka Ljudevita Budický-a.

Napokon su dopremljeni, poslije mnogo poteškoća, smrtni ostanci nezaboravnog majora Ljudevita Budický-a, viteza reda željezne krune i pojednika više drugih odlikovanja — u naš zavičaj.

Skoro godinu i pol trebalo je, im kako je pao, da ga primi naša gruda. Odmah početkom rata, u rujnu 1914. pronijele su se porazne glasine i nastupile takove okolnosti, da se moglo slutiti na najgore.

Te su vijesti bile tako nemile, da se je sve čuvstvo bunilo protiv njih, pa se još uvijek nadalo, da se radi o kakvoj sabludi i grozničavo tražilo drugi izlazak. Ta neizvjesnost je dokrajčena, ali i gorka istina potvrđena izvješćem službenih organa. Rasvijesnoj obitelji nije drugo preostalo van da svog Louisa barem mrtvog nadje. To im je pošlo za rukom možda jedino tim, što je palog junaka dao pokopati nadvojvoda Peter — u Slobodi u Galiciji — sa svim počastima mogućim u ovo burno doba, pa je tako dočimno obilježeno njegovo počivalište. A i poslije mu je grob bio pažen i kićen, pogotovo od obitelji tamošnjeg nadšumara gosp. Freya.

Pa kad je napokon omogućeno i dozvoljeno, da ga se preveze, pošao mu je ujedini stric, gosp. Franjo Bahovec, u daleki nepoznati kraj, u teškoj misli. Pošao je, da se sam uvjeri o identičnosti, da mu tu poštivnu ljubav istakne. I našao je zbilja svog

knuta, usvišen nad drugim zgradama, a drugi, da je okružuju što manje kućice, da bude prema njima u što jačem kontrastu, što više, da je nepota skriva, pa da se tim dočara dojam nepregledive i nesхватljive veličine. Baš kod zagrebačke katedrale vodi se duga i beskonačna borba o ta dva nasora. Jedni je hoće imati vidnom i izoliranom, a drugi zagrađenom od prošnjeg svijeta i okruženom od što starijnjih arhitekture.

U toj borbi rušene su već i utvrde (Bašičeva kuća) i proliveno je mnogo — tinte. Spominje se primjer kölnskog doma, Štefanovog u Beču, votivne crkve itd. A mogli bismo upozoriti i na zagreb. sv. Marka, čok je još bio okružen „štacanima“, pa od goških na parisku Noire-Dame i chartreku katedralu na divnim slikarima Pierre-Doménila. Pa što se nije moglo potučiti ni se je postiglo samo djelomično kod svih tih katedrala — izveo je uretan slučaj kod crkve samoborske.

Ona je na tako izvranom mjestu, tako se dobro vidi, da dominira nad cijelim okolišem, pa je pogled na nju n. pr. iz Rimborgova upravo jedinstven. Malo će biti utica u tako lijepim, veličajnim i umirnim savršeno, a u Samoboru imamo još nešto slično:

Louisa, mogao ga je još prepoznati — A slika, što mu se pružila, bila je tim tužnija, kad ga vidje bez desnice, bez one desnice, što je znala tako toplo i iskreno stisnuti ruku prijateljsku. Ostala mu je na bojištu, kad ga je u času davanja zapovijedi puni šrapnelski hitac s njom razdružio.

Sprovod, što je dne 2. o. m. j. u 4 sata poslije podne krenuo s kolodvora do obiteljske grobnice, bio je imponantan. Izkazale su se sve časti, što ih može pružiti naše mjesto. Rasvjetljenim ulicama krenula je nepregledna povorka pokojnikovih štovatelja. Iz Zagreba došlo je također mnoge njegovih prijatelja, među njima magr. Barle, s krasnim vijencima, među kojima vijenac c. i kr. 53. pukovnije, koja je izaslala i posebno časničko izaslanstvo.

Od našeg mjesta bilo je cjelokupno svećenstvo, vojništvo bolnice Crvenoga križa, sva naša društva, oblasni, učiteljstvo sa školskom djecom, svi slojevi pučanstva mjesta i okolice. Na groblju su iza svršena crkvena obreda kroz usta trgov. načelnika g. Ivana Levičara progovorila sva naša srca. Ovako:

Junački pokojniče!

Bio si hrabar, odan i vjeran vojniš Previšnjega svoga ratnoga gospodara, pravi si svoje hrvatske domovine, a naš Samobor, u kojem si našao ljubljenu družicu svoga života i porodio zlatno čedo, tako si visoko eljenio, da si nakon Previšnje službe najljepše dane svoga života samo u njemu sproveo.

Kad je dušmanska pogibelj zaprijetila kralju i domovini, junačkom si desnicom digao mač i na čelu svojih sokolova hrabro i ustrajao se borio, te slavno poginuo.

Radesno i sa vasrednim ponosom susretali smo uvijek svaki Tvoj pohod našega Samobora, a sada evo sa velikom boli i gorlom žalosti dajemo posljednji pozdrav smrtnim ostancima Tvoga junačkoga tijela.

Junačka i s'ava naša Tvoja djela na bojnome polju bit će nam nezaboravna i zlatnim slovima ovjekovječena na galeriji hrvatskih junaka.

Slava Ti, junački pokojniče, i lahka Ti bila gruda hrvatske zemlje, koja će Te zahvalno pokrivati!

Slava pokojniku!

Ze tim je „Jeka“ otpjevala dirljivu tužaljku. Tako je samoborske groblje primilo prvog junaka palog na bojištu u svoje krilo.

Starogradska ulicu sa zgradom i jantovima „Zidnica“ na kraju. Pa dok je naša crkva tako istaknuta, ujedno je okružena cijelim poluvijencem zgrada, što se tako slikovito smjestile oko njenog podnožja. Neke od tih kuća još su očuvale svoj starinski karakter, i ako nijesu vrlo stare, te g. Lang ih nije našao na karti Petra Antona Praunpergera od g. 1764. Tekar poslije se digoše da čine s crkvom današnjom arhitektonsku cjelinu, monumentalni konglomerat zgrada, između kojih se tako ponosno uzvišuje — kontrastom još uzveličana — župna crkva.

A kad se još svi ti krovovi uskude u sniježnoj bjelini, kad počnu harmonična kontura crkvenog predjela — onda se tetar pruža mnoštvo lijepih vidika, govornih sila. Treba ih samo prenijeti na papir, i krasiti u ciklusu sniježnih skica. P. da taj fejtton bude opravdanje tog ciklusa, a ciklus ilustracija fejttona.

Ta općenita tuga, ta žalobna manifestacija, to je i jedina utjeha bolnom srcu mlade udovice i jedinice kćerke — uz ponosnu svijest, da je pao za kralja i dom — taj jednodušni općeniti usklik, što će iz savremenosti preći u poznu historiju:

Slava Ljudevitu Budicku!

Domne vijesti.

Dar Crvenom križu u Samoboru. Gđ. Ana Bahovec darovala je 102 lit vina ranjenicima u bolnici. Plemenitoj darovateljici najljudnije zahvaljuje uprava podružnice Crvenog križa.

Milodari. Za kip Marijin darovala je gđja. Bojmila pl. Ortinsky 20 K; supruzi Janko i Paula kuhar 10 K. — Za kapelu sv. Jurja darovao je Alojz Skrauc iz Hrastina 8 K, a za kapelu sv. Ane isti 4 krune. — Župni ured izrazuje toplu zahvalu.

Darovi. Gg. Franjo Bahovec i Marko Bahovec darovak su siromašnoj školskoj mladeži samoborskoj svaki po 20 K mjesto vijenca milome svome pokojniku majoru Luji Budickomu.

Gosp. župnik Vjekoslav Norčić, marni istraživač samoborskih starina, darovao je knjižnici samoborske škole rukopis svoga djela „Samobor-grad“ i više knjiga i brošurica.

Na ovim darovima toplo zahvaljuje uprava škole.

Dar siromašnoj školskoj djeci. Umjesto vijenca na grob svog kuma g. majora Budickoga, darovao gg. Kamilo i Janko pl. Tompa 20 K za samoborsku siromašnu školsku djecu.

Vjenčanja. Gosp. Ivan Mohar pristav kr. kot. oblasti u Samoboru vjenčao se 4. o. m. j. sa gospodjicom Adelom Kozjak, kćerkom ljekarnika u Županji g. N. Kozjaka.

Naš sugradjanin i vlasnik vele trgovine staklom u Zagrebu gosp. Vjekoslav Franz vjenčao se 6. veljače sa gospodjicom Micikom Rožman. Vjenčanje obavio je magr. dr. Franjo Barac, sveuč. rektor u crkvi sv. Marka u Zagrebu.

Bilo sretno!

† **Mijo Filipce.** Naše opće poštovane obitelji Filipce i njihovu ostalu rodbinu zadesio je teški udarac smrću brata, bogora odnosno strica gosp. Mije Filipca, nmirovijenog svećenika nadbiskupije zagrebačke. Umro je jučer 14. o. m. j. u 2 sata poslije podne u 50. godini života. Tijelo pokojnikovo dignut će se sutra 15. o. m. j. u 4 sata poslije podne iz kuće žalosti i sahraniti u obiteljskoj grobnici na samoborskom župaom groblju.

Pokojni Filipce svršio je bogoslovne nauke u Zagrebu godine 1880, službovao je kao kapetan u Kuniću, Bednji, Kloštru, Krajevici, Stanjevcu i kod sv. Marja u Zagrebu, a zatim kao etonom nadbiskupskog sjemeništa u Zagrebu, bolesti radi morao je ovo mjesto napustiti i poći u mirovinu. Među kolegama i prijateljima bio je opće pošten radi svog dobrog i uračnog osobitja.

Laka mu bilo smijla, a rastućoj rodbini naše iskreno sažaljeće.

Pridolazak pučke-vojničkih vojnih obvezanika. Ministar sa samoborske obrane odredio je dolazak ovih pučkih vojnika, koji su kod nas u predodređenim mjestima pronadjeni sposobnima, i to godiša 1870, 1871 i 1872 sa dne 28. veljače a godiša 1885., 1886. i 1887. sa dne 3. ožujka. Ratni dobrovojnici godiša 1870, 1871 i 1872. imaju pridoci dne 28. veljače, a ratni dobrovojnici godiša 1885., 1886., 1887., 1888. i 1889. dne 3. ožujka.

Dopusti za trgovce i obrtnike. Iz ureda trgovačke i obrtničke komore zagrebačke primamo ovo saopćenje: Kr. ug. ministar trgovine uputio je na trgovačke i obrtničke komore okružicu od 1. t. m. br. 3970 Pr., kojom javlja, da je c. i kr. ministarstvo rata iz javno gospodarstvenih razloga

proširilo postojeće pogodnosti glede podije lživana dopusta unovačenim članovima trgovačkog i obrtničkog staleža, i to u sljedećem pravcu:

Donadanje naredbe davaju nadležnim vojnim zapovjedništvima ovlasti, da malim trgovcima i obrtnicima mogu dozvoliti dopust do 8 dana u slučajevima, kad poslovni odnosi istih postanu takovima, da je njihovo sudjelovanje u građanskom zvanju životno pitanje. Prema naredbi c. i kr. ministra rata od 26. siječnja 1910 odjel 10. br. 133.186/1916., ovlaštena su sada rečena zapovjedništva, da osobama, koje spadaju u spomenute privredne grane, koje su nesposobne za službu na fronti, te vrše službu u područjima iza fronte, mogu, u koliko dopuštaju vojački obziri, podijeljenjem dopusta kraćeg od 8 dana, pružiti prilike, da pogledaju svoje poduzeće i obavljaju najnužnije poslovne agende, kao što je nabava sirovina, zaključak računa, uređenje vjerskih stvari i t. d. U obrazloženim slučajevima mogu vojna zapovjedništva povremeno i opetovano dozvoliti dopust od 1 do 2 dana. Daljim doustima nema iz vojničkih razloga mjesta.

Gornja naredba proteže se predjelno samo na c. i kr. vojsku, te na austrijsko domobranstvo i pučki ustanak, nu kr. ug. ministar trgovine zamolio je kr. ug. ministra za zemaljsku obranu, da istaknute pogodnosti protegne i na naše domobranstvo i pučki ustanak, te će odluka o tom biti komorama naknadno priopćena.

Javni vodovodni izljevi. Već više puta smo pisali o vodovodu, a pisat ćemo i nadalje, moguće da se to za sada nesnosno stanje popravi. Tko od nas želi vodovod u kuću taj mora da si nabavi skupi vodomjer, jer bez toga neće imati vodu. To je poznata stvar i već toliko puta opetovana, nu zašto moramo te vodomjere plaćati, to nitko ne zna. Ako pogledamo naše javne zdence, onda vidimo, da dan i noć stoje otvoreni i da voda svom silom teče u kanale. Ako mi u kući trošimo vodu na vodomjere, zašto onda ovdje voda curi cio dan? Nije li to najbolji znak suviška vode u našem glavnom vrelu? A zašto se nas sili na vodomjere, a ovdje se voda uzalud pušta? Bilo bi mlo javnosti kada bi se sa mjerodavnog mjesta barma malo razjašnjenje dalo.

Promet kolofonija i terpentinovog ulja. Trgovačka i obrtnička komora zagrebačka upozoruje svoje područne interesene, da su u smislu postojećih naredbenih propisa svi oni, koji imaju u vlastitoj ili tuđoj prostoriji na zalih ili u pohrani više od 1 q kolofonija, odnosno terpentinovog, staklene smole, kolofonija za gusle i dr., te terpentinovog ulja, dužni smjestiti prijeviti svoje zalihke kr. žup. slav. - dalm. zemaljskoj vladi, o djetu za narodno gospodarstvo. Za prijavu imaju se upotrijebiti tiskane ce. koje se mogu dobiti kod rečene komore. Primjećuje se, da stranke koje se bave trgovanjem kolofonija i terpentinovog ulja, smije takovu robu izručivati samo osobama ili poduzetima, koja su sa to naročito ovlaštena po vojnoj upravi ili ministarstvu trgovine.

Velikotički sajam. Na jučeraniji velikotički sajam u Samoboru doznao je 700 komada rognog blaga i 87 kom. ovinja.

Šesto saopćenje Dječak Josip Lečić utrao je sa šeta Mije Ruzice, stoga kod Jere Tršćića, jedne moćne poudane čime vrijedne 30 K.

Cigani na poslu Seljakinj Agenci Kufinac ukrali su cigani Mijo i Mara Maurović po bi etom danu 3 kokoti sa polja vrijedne 8 K.

Tužba ga odjedite 18 godišnji Mijo i 20 godišnji Ignjat Razum iz Koničanice posvadiše se radi poljake štete koja proizvede ovije rovažeti na sjemotiči. Od oveđe dođe do tužjave te je Mijo Razum udario Ignjata protacom po glavi i tužba ga razj. — Kako doza jemo tezi Ignjat Razum teško bolestan usljed potresa mozga.

Ostao bez pratenja Alojz Ordija iz Zagreba došlo je 23. pr. m. j. u Samobor, pa je nakon dobrog zaloga malo preduboko zavrio u čalica sa kolodvora u usta.

uraciji zapao. Kada se je probudio, da se vlakom odveze u Zagreb opazi da mu fale 2 zlatna pretena vrijedna 40 K. — Radi ove krađe uhicene su ciganke Tonka i Taša Nikolić iz općine Podvrh.

Posajmio si mrežu za lovljenje riba Seljaku Franji V. iz Oka odnešena je po nepoznatom do sada počinitelju iz negovog dvorišta mreža za lovliti ribe, koja je bila tamo ravleznata da se vidi.

Dijete razbitlo prozor na brzovlaku. Na stanici Horvati nabacilo se je netije nedoraslo dijete kamenom na brzovlak, koji je vozio od Karlovca prema Zagrebu, te razbitlo na ovom prozor na jednom vozu. — Dijete je netragom izlazilo.

Kupio vojničke cipele. Otopostajna ophodnja započela je u Galgovi Miju Karasmanu iz Horvata, koji je imao na nogama vojničke cipele. Karasman tvrdi da je ove cipele kupio u Karlovcu od nekog nepoznatog šovjeta za 5 kruna cipele koje potječu sigurno od krađe oduzete su Karasmanu a on je prijavljen kot. sudu u Samoboru.

Odnajelo kolje iz vinograda za ogrjev. Mara i Eva Jakopčić iz Klaka odnijela su iz vinograda svojih susjeda kolja do vrijednosti od 51 kruna i ukrule ga. Kod njih su prosjednane još 182 kolca. Prijavljene su kot. sudu u Samoboru.

Nećak joj kokoši. Maksi Vrčković iz Rakitija utrađjena su po bijelome danu 2 kokoši. Ona tvrdi da su joj ove odnijeli Nećak i kćer mu Vinca Vrčković pa ih u Zagrebu prodali.

Svadja o tučnjavom. Franjo, Ivan i Franz Runtas iz Dubrave općina Podvrh posvadiše se sa Antunom Rukličem i udarilo ga kolcem po glavi. Ruklič je zadobio tešku ozljedu a protiv prve trojice podnešana je prijava kot. sudu.

Umrli u župi samoborskoj od 1. do 15. veljače.

b) u selima:

Anastazija Cvitić, 17 god., sušica, Klokočavac.
Katarina Norčić, 3 god., slabost, Podvrh.
Vid Vraneković, 2 god., slabost, Mala Rakovica.
Ana Kotarski, 78 god., staračka slabost, Kladije.
Franjo Biber, 5 m., slabost, Mala Rakovica.
Magda Mogušić, 8 m., slabost, Slava-Gora.
Franjo Klešić, 8 mjeseci, slabost, Kladije.
Vladimir Radovanić, 4 godine, slabost Bregana.
Stjepan Križetić, 2 godine, slabost, Slapnica.
Franjo Ališ, 39 god., srčana kap, Ordanjel.
Stjepan Barbarić, 5 god., slabost, Vrbovec.
Anastazija Jurc, 20 god., sušica, Vrbovec.

Odgovori uprave.

Goop. M. Niki, Amerika. Vaš smo cijan. Net primili i stvor je u potpunom redu. — Pogrješka je na prijelnoj upravi.

Goop. Josip Regović, Amerika. Vaš smo cijan. Net primili i uređili. A i pošiljka gg. Vabovida i Poljske uređjena je.

Goop. L. Ivančić, Amerika. Stvor je uređjena tako da vam pišati. — Sređeni pozdrav ovim Samoborcima i našim prijateljima.

Goop. Jola Kostaja, Samobor. Vaš su dopis i odgovor ostali se možemo ih vratiti. Pismo objektivno.

Gospodarstvo.

Kako, da štadimo galicem? To je pitanje za vinogradare, koje zadaje osbiteljna briga za lošim rad u vinogradima. Galicem se ne dobiva, a ako je i ima gdje god, to je tako skupo, da je štadimošnji čovjek ne može, da si nabavi, a i da bolje otkloni štadu, nije baš najpogodnije nabaviti tako velike svote za galice. U posljednjem broju „Gospodarskog lista“ čitamo jednu našu, tako bi se moglo galice nešto pribaviti a da podignemo isti rezultat. Ima jedna smjesa od aluna i galice i vapna, tako svima „Martinijeva smjesa“ koje se mnogo u Italiji radi i zato ne bi bilo sporega, da ju i mi radimo, jer se pribaviti galice.

Prof. Martini usao je 40 deka galice, 40 deka aluna i 50 deka vapna na 100 lit. vode. Aluna i galice rastope se jednač posudi, a na to se prelije iz druge posude razmješano i razredjeno vapno i sve se dobro pomiješa. U prodaji imade jedna takova mješavina pod imenom Tenax, nu to nije ništa drugo nego galica sa alunom, koju si sami možemo prirediti. Ovo je sredstvo iskkušano u Austriji kao i u Italiji i mi ga zato preporučamo našim vinogradarima, da si pribave na galici koja je sada tako skupa. Bude li se i kod nas pokazale ta nježnina dobrom, ostal ćemo u buduću kod nje. Kod nas se i osako nerazmjerno mnogo trošila galica jer su neki mislili, da čim više galice dodavaju, da će biti bolje, a time su samo bacali u zaliud novac, jer 1,5 kg. galice baš tako dobro brani kao i 2,5 kg. buduću je u nas podnebnije vlačnije nego u Italiji, to se mora uzeti 3 kg. galice i aluna na 100 lit. vode za prvo špricanje, a za kasnije nikada više od 1 kg. galice i aluna, jer svako ja če pridodavanje galice bilo bi suvišno, a obzirom na skupoću prava rastrošnost. Pravilno pripravlja se Martinijeva smjesa:

Vodu razdijelimo na dva dijela te od 100 litara vode uzimamo 20 litra za priredjivanje vapnena rastopine, a ostalih 80 litara za priredjivanje galicne rastopine. U ovih 80 litara vode rastopimo galicu i alun zajedno, a na to kras gusto sito procijedimo već gotovu vapnenu smjesu. Kako se alun laglje i brže od galice topi, neće tu biti nikakvih nepravilnosti. Ako nam se kod štrcanja štrcaljka zabrtvi, dolazi to u pravilu od pijeska i nerastopjenih sitnih komadića vapna, zato je najbolje vapnenu smjesu kroz gusto sito ili rjeziku krpu procijediti. Pomiješamo li tu smjesu dobro, imamo 100 litra valjano prirođjena vapnena smjesa.

Uzevši na veću sigurnost komadić crvenog lakmusovog papira uronimo ga u gotovu rastopinu pomeđi li papir, dosta je u smjesi vapna. Na pomeđi li papir, treba još nešto vapnena mlijeka priliti.

Vinograd treba ovom smjesom štrcati u isto vrijeme i toliko put kao i sa običnom smjesom modre galice, a poglavito je, da to dosta rano učinimo.

Najvažnije je za obranu vinograda prvo i drugo štrcanje. Prvi put štrcaj, kad je mladica jedan pedelj duga, a drugi put između 14 dana, svakako još prije cvijeta.

Sveti Blaž povrni se . . .

Baš sam si na dan svetoga Blaža prebela malo v trulice, da si pogledim goricu i da si spijem kupčicu novoga i da pogledim je li bi ga već pretakal si pak sa.

Pri kontinu sam si sedel, češnovitu sam si trulak, vinca sam si pil i promišljavao sam si na one dane kak mi je moj pokojni ded, da ju Bog duši lahko, pripovedal kak je negda bilo sa negvih mladih let na dan svetoga Blaža u Samoboru tužno i lonjati.

Onda se na taj dan zabrat eudac, aliti kak se sad zoveju gospoa našelink. Baš mi je dragi, kam je to se prešlo! Sad je se drugač. Ah se aliteri baš svadije, onda se gospoa našelink predi zabratja, pak se drugi zabira i ni se ne čeka dok bi došlo svetl Blaž. Predi se se čemo čaka tri leta, pred B'ševu svatit, bašti čega si dopuštita da se novi eudac pred tim danom zabiral ba. A gde se ga zabrali, onda se lepo prešli v čitavu i stivali Doka svetoga, da im pomoz da, li bi mogli se dobro sa naše meće včinit. Mami se vial, da sad tito ovo neopak, bašti se to čega sapsušat, pak se čemo, nek mi Bog spremit, ali prekloniti našelink parngalot držija, a dok toga ni bilo, se je na tom svetu bilo drugač i bole. Četov je svetlaj, sadrugla već ni, a če si čegita v medrija čemo, onda je taj včitrec već gospoa nek njegov gospodar. Prav je rekli moj imam Orga, da otkad on se zabralo

na svetlu, da je se drugač, i da već nigdar bole na bu, i da bu saki dan gorše. I baš je prav rekli. Sad ljudi po lufu letiju, vu kolih se voajju gde kojnov ni i po morju pod vodum plivaju. Traje moraš z galicijom špricati, vlace ze sumporom zežigati, rakiju ze špiritusa piti, a vodicu na vure čes železne cevi točiti.

Ženske nosiju neki čas drugačke oprave a zašrika i kruha prav ni zmesiti ne znaju. Muški bi radi si gospoa bili i nečer nebi niš rad delal, nek samo na lahko penaze služil.

Pe drotu se ljudi razgovaraju, do drotu si svetlobu vu biže spisavaju, z malinum kate spisavaju i z kafami po gradu ceste zmetavaju. Pričenci se na peči ležeju, dečica na fialice odhranjaju, fraje lače pri sanjkanju nosiju, a dečki si brke brijedu, purgari bi radi bili gospoa, a saka cura škriah na glavi nosi.

Tak sam si tužno smišljavao, kak se bu dalše živelo i zakaj nas dragi Bog kažtiguval, da se celi svet na takvo zlo okrenal.

Još si nis ni sega premislil, gde je vu hie došel kam Orga. Na vrati je stal, dugo me gledal i čisto prestrašeno zapital:

— Jurek dragi, Bog nek bude s Tobom, kaj Ti je, kaj Te mešbit madrun držil, da si tak čisto prebledel?

— Niš mi ni, sam mu rekli, nek si premišljavao kak je negda bilo na svetoga Blaža, a kak je danas, pak me srce boli, da se svet čisto prekrenal.

Orga me batruvil, češnovitica smo si pejali, sedem erabliveov spili i onda domov šli. Orga si nekakvu popevku sliškaval, a je sam si samo mislil i molil: Sveti Blaž povrni se, merti da dojdeju s tobom i ona stara i dobra vremena.

Jurek Bašal.

Gospodarsko društvo kao anđraga u Samoboru!

Poziv.

Na temelju § 12 društvenih pravila ozivijem redovitu glavnu skupštinu društvena sa sljedećim dnevnim redom:

- 1) Pozdrav predjednika.
- 2) Čitanje zapisnika prošle glavne skupštine.
- 3) Izvještaj tajnika i blagajnika.
- 4) Izvještaj revizijskog (nadzornog) odbora.
- 5) Izbor novog upravnog i revizijskog odbora.
- 6) Posebni prijedlozi.

Skupština će se održavati u nedjelju dne 20. veljače o. g. u 3 ota pošlije podne u vijećnici trgovišta Samobora. Na skupštini će se ubirati i članarina za ovu godinu i dijeliti društveni kotodari. Pošlije skupštine dršat će goop. Pavao Cesar gospodarstvo predavanje. Umoljavaju se gg. društveni članovi, da dodju u što većem broju.

U Samoboru dne 12. veljače 1910.

Milan Zlatić
predjednik

Iznajmljuje se stan

od 2 sobe razluzano i 3 sobe u prvom katu sa usagrednim prostorijama i vrtom odmah u trči Janca i Paula Kuhar, Smidhenova ulica br. 5. — Potiše obavijesti daje u istoj kući oštjemišta pisarna dra. Oreškovića.

svijetli ugljen
dobiva se kod E. Presečki-a u Samoboru.

Javna zahvala.

Prigodom prevoza i sprovođa premiloga pokojnika c. i. kr. majora

Ljudevita Budickoga

rascvijenim srcem izrazujemo hvalu svima, koji su tom tužnom zgodom išli na ruku i koji su tako od srca, zadnju mu počast iskazali.

Osobito budi hvala gosp. glavarima željezničke postare Zagreba i Samobora, onda deputaciji c. i. kr. 53 pukovnije, na čelu s potporučnikom posp. Delićem, te ostaloj gospodi časnicima koji su također doveli prekrasne vijence, kao što i drugoj gospodi, koji se nisu žacali doći iz udaljenih mjesta na sprovod.

Isto tako hvalimo veleč. gg. svećenicima, u prvom redu gosp. župniku M. Zjaniću, vojništvu ovdješnjega „Crvenoga križa“, svim oblasnima te društva veteranskom, pjevačkom, vatrogasnom, i „Napretku“, učiteljstvu sa školom omladinskom, svoj ostaloj gospodi te mnoštvu građanstva i puča

Naročito pak još onim mnogima, koji su drage mrtve ostanke obasuli prelijepim cvijećem.

Dužnost mi je još izraziti hvalu načelniku gosp. I. Levčaru za dirljivi govor nad otvorenim grobom nezaboravnog pokojnika kao što i „Jeki“ pod vodstvom njenog predsjednika gosp. M. Kležića za skladnu tužalbu

Hvala svima!

ANKICA BUDICKY RODJ. BANOVEC

MALVINA VINOVIKA

proti reumatizmu i nahladi.

Cijena boca 1 krunu 20 fil.

Dentin

vodica za usta i zube. Cijena 2 kruna.

Malvina prahak za zube.

Cijena kutiji 1 k.

Samoborski čaj

proti kašlju i nahladi.

Cijena 70 filira.

SAMOBORSKA MAST ZA DJECU

Cijena kutiji 60 filira.

Citrol

nadoknađuje posvema svjetlinu. Cijena bočice 60 fil.

Sve ine lijekove kao i sve vrste bandaza, samo najbolje vrsti. Sapune, parfume i razna ostala kozmetična pomagala svijetli vrsti svjetla na skladu.

Mr. M. Kležić, ljekarnik u Samoboru.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

K „bobačkom rogu“

Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo.

preporučuje svojim cijenjenim gostima

F Horvat svratištar.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Pine vunene i svilene tkanine.

Velike skladnice fine svile, fantastične tkanine po najnovijem obradu, engleskih tkanina za kostime, francuske za bluze i kofte najviše te raznih podstava i berbeada.

Muške i žensko rublje kao i posteljina.

Velike skladnice pamučne i platnene robe, stolnog rublja, garniture za kavu, vezane garniture za krevete i pokrivača od francuske, sagne, savjane i tkanina za pokućstvo.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20- šaljeno franko.

6 filira

6 filira

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUBE“

Jedini hrvatski proizvod.

Zdraviju neškodljiv.

Dobije se svuda. — Stoji samo 6 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira

U ZAGREBU.

6 filira

6 filira

STAKLANA FRANZ, Zagreb, Jelačić trg 7.

Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 22-42.

Krasne moderne čaše. Elegantne kristal garniture, najnoviji proizvod

Prikladni darovi za svaku zgodu kao:

čaše i boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Majolika čašure sa narodnom slikom, šipke i igre iz glasovitih tvornica. Električne i petrol. svjetiljke i lampice.

Specijalne skladnice za baktericid. i fitokainne potrebitine.

Doklone za odpranu čišćenje u propisanim drvenim kutijama.